

Termin	Maj-juni 2022/23
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF2
Fag og niveau	Naturfag
Lærer(e)	Kim Pierri, Christian Olesen
Hold	22y

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Tværfagligt forløb: Vand
Forløb 2	Tværfagligt forløb: Klima
Forløb 3	Tværfagligt forløb: Sundhed
Forløb 4	Særfagligt forløb bio: Genetik
Forløb 5	Særfagligt forløb geografi: pladetektonik

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Vand
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <p>Biologi: Der har været fokus på opbygningen af et økosystem og fotosyntese og respiration. Der har også været fokus på nedbrydningen i naturen samt forurening af vand</p> <p>Kemi: Der har været fokus på opbygningen af atomet og periodesystemet. Der har også været fokus på kemiske bindinger samt molekylers polaritet og saltes opbygning og opløsning</p> <p>Geografi: Der har været fokus på grundvandet og forurening af denne, dsamt landskabsformer fra istiden</p>
Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>Anvende biologisk viden og fagudtryk til beskrivelse af problemstillinger i faget</p> <p>Anvende naturvidenskabeligt fagsprog i biologi – herunder symbolsprog</p> <p>Udføre eksperimentelt arbejde under hensyntagen til almindelig laboratoriesikkerhed og omgås kemikalier på forsvarlig måde i hverdagen</p> <p>Identificere og diskutere fejlkilder ved vurdering af resultater fra eksperimentelt arbejde</p> <p>Udtrykke sig med faglig præcision om biologiske emner såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>Analysere figurer og data og sætte dem i relation til relevante forklaringsmodeller</p>
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <p>Biologi: Økosystemer, fotosyntese, respiration, nedbrydning, forurening af sø og vandløb</p> <p>Kemi: Atomers opbygning, periodesystemet, kemiske bindinger, polaritet, salte og ioner</p> <p>Geografi: Drikkevandsressurser og landskabsformer</p>

<p>Anvendt materiale.</p>	<p>[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]</p> <p>Biologi: Lærebog: Biologi i Udvikling <i>Kernestof:</i></p> <p>215-216, 222-224: Økosystem, fotosyntese 217-221: Fødenet, fødepyraminde, nedbrydning 240-241, 245-250: Forurening af vandløb og sø</p> <p><i>Supplerende stof (andet)</i> Bilag (oprensning af sø) Ekskursion til Bagsværd sø, Furesø og Buresø</p> <p>Forsøg: Fotosyntese hos vandpest Forsøg: Celler i mikroskopet Forsøg: Makroindeks</p> <p>Antal sider i alt biologi: 31</p> <p>Samlet undervisningstid biologi: 20 timer</p> <p>Kemi: Lærebog: ISIS KEMI C (I) Systeme <i>Kernestof:</i></p> <p>10-19: atomer, grundstoffer periode system, Skal-opfyldning 24-25: hovedgrupper 28-31: Edelgasregel og elektronparbinding 32-33, 34-35: Elektronegativitet, dipoler, molekylers form 82-91: Ioner, ionforbindelser, iongitre</p> <p><i>Supplerende stof (andet):</i> Ekskursion til Bagsværd sø, Furesø og Buresø</p> <p>Forsøg: Will it mix - Blandbarhed</p> <p>Antal sider i alt kemi: 33</p> <p>Samlet undervisningstid kemi: 20 timer</p>
----------------------------------	---

	<p>Geografi: Alverdens Geografi s. 65-80, 142-147, 258-266</p> <p>Dokumentare og videoklip: Forureningens historie (4) - Vandet er giftigt (DR2, 2003) Grundvand: https://youtu.be/l_Y_uyDmiqY Forurening i dit grundvand: https://youtu.be/INgp2h1pbGc Danmarks og Istiderne: https://youtu.be/LhMWmo1Y8CI Årets gang i økologien: https://youtu.be/UFx_zl273Qk Danmark og istiderne https://www.youtube.com/watch?v=LhMWmo1Y8CI Randmoræne https://www.youtube.com/watch?v=Dz7qFXnc7RI Tunneldal https://www.youtube.com/watch?v=tWHT5Sy-lPI Tunnelåse https://www.youtube.com/watch?v=-TXjPicup40 Smeltevandeslette https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=g8D_8Oubzy4 Dødis https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=7qcWqwzXyo4 Ledeblokke https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=aF1AZb-Hfn4 Det Danske Istidslandskab - Bundmorænen: https://www.youtube.com/watch?v=-gFFHFsx8XU</p> <p>På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtighed og økologi • Vandets kredsløb • Grundvand og dets dannelse • Punkt og fladeforurening • Pesticid og nitrat forurening • Økologisk og konventionel produktion • Istider og jordbund • Permeabilitet og Porøsitet <p><u>Øvelse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Landskabsanalyse omkring Buresø med hensyn til forureningskilder - Nedsivningsøvelsen
<p>Arbejdsformer</p>	<p>[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]</p> <p>Opgaveløsning, laboratorieundersøgelser, forsøgsrapporter</p>

Forløb 2	Klima
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <p>Biologi: Der har været fokus på cellers opbygning og funktion samt gæringsprocesser og produktion af bioethanol</p> <p>Kemi: Der har været fokus på reaktionskemaet og afstemning. Der har også været fokus på mængdeberegning og koncentration</p> <p>Geografi: Der har været fokus på vejret og klima</p>
Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>Anvende biologisk viden og fagudtryk til beskrivelse af problemstillinger i faget</p> <p>Anvende naturvidenskabeligt fagsprog i biologi – herunder symbolsprog</p> <p>Udføre eksperimentelt arbejde under hensyntagen til almindelig laboratoriesikkerhed og omgås kemikalier på forsvarlig måde i hverdagen</p> <p>Identificere og diskutere fejlkilder ved vurdering af resultater fra eksperimentelt arbejde</p> <p>Udtrykke sig med faglig præcision om biologiske emner såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>Analysere figurer og data og sætte dem i relation til relevante forklaringsmodeller</p>
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <p>Biologi: Celler og celleorganeller, bioethanol, gæring</p> <p>Kemi: Reaktionsskemaet, afstemning, stofmængde, beregningsskemaet, koncentration</p> <p>Geografi: vejrforhold, klima og klimaændringer</p>
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af

forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]

Biologi:

Lærebog: Biologi i Udvikling

Kernestof:

9, 14-18, 21-22: Cellens opbygning

Supplerende stof (andet)

Artikel (Fra halm til alkohol)

Forsøg: Bagegærs aktivitet

Antal sider i alt biologi: 17

Samlet undervisningstid biologi: 13 timer

Kemi:

Lærebog: ISIS KEMI C (I) Systime

Kernestof:

20-21, 24-25: Afstemning af reaktionsskema

62-63, 64-65: Stofmængde, $m = nM$, beregningskemaet

66-67, 92-93: mængder og stofmængdekonzentration

Supplerende stof (andet):

Bilag (redox kemi)(HF klasser)

Formelsamling

Forsøg: Destillation

Antal sider i alt kemi: 15

Samlet undervisningstid kemi: 20 timer

Geografi:

Alverdens Geografi s. s. 29-63

Dokumentarer og klip:

Klodens Kræfter - Atmosfæren

VidenOm: De 3 ispoler del 1 og 2

Sådan er olie og gas blevet dannet: <https://youtu.be/IKzPTAc9gno>

Sådan er kul blevet dannet: <https://youtu.be/DPrWYcCW2yo>

På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:

	<ul style="list-style-type: none"> • Årsager til årstidsvariationen i temperatur • Sommersolhverv, vintersolhverv, jævndøgn • Forskelle i opvarmning af jord og hav • Høj og lavtryk • Corioliskraften • Det globale vindsystem • Absolut og relativ luftfugtighed • Hydroterm figurer • Drivhuseffekten • Jordens energibalace • Kulstofkredsløbet • Grønlandspumpen • Energiresurser • Havstigninger i forbindelse med global opvarmning <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tolkning af Hydroterm figurer - Havstigninger i forbindelse med global opvarmning - Konvektionskammer - Føhnvind og stigningsregn udregnes
Arbejdsformer	<p>[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]</p> <p>Opgaveløsning, laboratorieundersøgelser, forsøgsrapporter</p>

Forløb 3	Sundhed
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <p>Biologi: Der har været fokus på næringsstoffer og energi i maden samt fordøjelse og enzymer. Der har også været fokus på vejrtrækningsystemet og blodkredsløbet</p> <p>Kemi: Der har været fokus på carbonhydrider, alkaner/alkener, navngivning samt forbrænding af carbonhydrider. Der har også været fokus på alkoholer og carboxylsyre samt syre og base.</p> <p>Geografi: Der har været fokus på Demografisk transition og befolkningspyramider</p>

Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>Anvende biologisk viden og fagudtryk til beskrivelse af problemstillinger i faget</p> <p>Anvende naturvidenskabeligt fagsprog i biologi – herunder symbolsprog</p> <p>Udføre eksperimentelt arbejde under hensyntagen til almindelig laboratoriesikkerhed og omgås kemikalier på forsvarlig måde i hverdagen</p> <p>Identificere og diskutere fejlkilder ved vurdering af resultater fra eksperimentelt arbejde</p> <p>Udtrykke sig med faglig præcision om biologiske emner såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>Analysere figurer og data og sætte dem i relation til relevante forklaringsmodeller</p>
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <p>Biologi: Næringsstoffer, energi, fordøjelse, enzymer, vejtrækningssystemet, blodkredsløbet</p> <p>Kemi: Carbonhydrider, alkaner/alkener, navngivning, forbrænding af carbonhydrider, alkoholer, carboxylsyre, syre og base</p> <p>Geografi: befolkningsforhold og erhverv i en globaliseret verden.</p>
Anvendt materiale.	<p>[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]</p> <p>Biologi: Lærebog: Biologi i Udvikling <i>Kernestof:</i> 55-57, 87-91: Energi i mad, overvægt, fedtprocent 57-70: Næringsstoffer 72-76, 78: Fordøjelse, mikrobiota 19-21: Enzymer 92-95: Lunger 96-104: Hjerte, blodkredsløb</p> <p><i>Supplerende stof (andet)</i> Bilag (Rygning og lunger)</p>

Forsøg: Undersøgelse af blodtryk
Forsøg: Amylaseforsøg
Forsøg: Påvisning af stivelse

Antal sider i alt biologi: 58

Samlet undervisningstid biologi: 19 timer

Kemi:

Lærebog: ISIS KEMI C (I) Systime

Kernestof:

40-47, 50-51: Carbonhydrider, alkaner/alkener, navngivning
160, 162-163, 166-167: Forbrænding af carbonhydrider, alkoholer, carboxylsyre
106-111: Syre og base

Supplerende stof (andet):

172-173: Fedtstoffer

Forsøg: Fedtstofindholdet chips
Forsøg: Bestemme pH med rødkålsindikator
Forsøg: Syre-base-titrering (v2)

Antal sider i alt kemi: 30

Samlet undervisningstid kemi: 35 timer

Geografi:

Alverdens Geografi s. 83-110

Artikel om Ulandsmedicin fra Den Store Danske (lå oprindeligt her: [http://denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Sundhedsvidenskab/Samfundsmedicin/ulandsmedicin/ulandsmedicin_%28Sygdomme%29](http://denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Sundhedsvidenskab/Samfundsmedicin/ulandsmedicin/ulandsmedicin_%28Sygdomme%29))

På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare:

- Befolkningspyramider (konstruere, læse og tolke)
- Fødselshyppighed, dødelighed og befolkningsvækst
- Den demografiske transitionsmodel (Blacker)
- Danmarks befolkningsudvikling de sidste 250 år
- Sundhed
- Eksogene og endogene sygdomme
- Primære, sekundære og tertiære erhverv
- Fourastiés udviklingstester

	<p>TV-Dokumentar: Videnom: Befolkningstallet falder (sendt 25/9 - 09)</p> <p>Ted foredrag af Hans Rosling: Global population growth, box by box http://www.ted.com/talks/hans_rosling_on_global_population_growth#t-28519</p> <p>Ted foredrag: Hans Rosling viser den bedste statistik du nogensinde har set https://www.ted.com/talks/hans_rosling_shows_the_best_stats_you_ve_ever_seen?language=da</p> <p>Øvelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demografisk Transition og befolkningspyramider med udgangspunkt i hjemmesiden http://populationpyramid.net/ - Tolkning af Demografisk Transition - Danmark
Arbejdsformer	<p>[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]</p> <p>Opgaveløsning, laboratorieundersøgelser, forsøgsrapporter</p>

Forløb 4	Særfagligt forløb biologi: Genetik
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <p>Biologi: Der har været fokus på kromosomer og nedarvning samt stamtavler. Der har også været fokus på opbygningen af DNA samt mutationer og evolution.</p>
Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>Anvende biologisk viden og fagudtryk til beskrivelse af problemstillinger i faget</p>

	<p>Anvende naturvidenskabeligt fagsprog i biologi – herunder symbolsprog</p> <p>Udføre eksperimentelt arbejde under hensyntagen til almindelig laboratoriesikkerhed og omgås kemikalier på forsvarlig måde i hverdagen</p> <p>Identificere og diskutere fejlkilder ved vurdering af resultater fra eksperimentelt arbejde</p> <p>Udtrykke sig med faglig præcision om biologiske emner såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>Analysere figurer og data og sætte dem i relation til relevante forklaringsmodeller</p>
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <p>Biologi: Kromosomer, nedarvning, stamtavler, DNA, mutationer, evolution</p>
Anvendt materiale.	<p>[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]</p> <p>Biologi:</p> <p>Lærebog: Biologi i Udvikling</p> <p><i>Kernestof:</i></p> <p>117, 126, 131-133, 137-139: Kromosomer, nedarvning</p> <p>134-135, 139-142: Blodtyper, stamtavle</p> <p>118-119, 124: DNA, replikation</p> <p>122-123, 126-130, 144 (<i>ikke</i> PCR), 148-149, 184, 186: Mutationer, genetiske kode</p> <p>195-206: Evolution</p> <p>Forsøg: Blodtypebestemmelse</p> <p>Forsøg: Isoler DNA fra løg</p> <p><i>Supplerende stof (andet)</i></p> <p>Bilag (gensplejsning)</p> <p>Antal sider i alt biologi: 56</p> <p>Samlet undervisningstid biologi: 23 timer</p>
Arbejdsformer	<p>[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]</p>

	Opgaveløsning, laboratorieundersøgelser, forsøgsrapporter
--	---

Forløb 5	Særfagligt forløb Geografi: Pladetektonik
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.] Geografi: Der har været fokus på jordens historie og pladetektonik.
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb] Geografi: Jordens og landskabernes processer
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)] Elsebeth Sanden m.fl. (red.): Alverdens Geografi s. 195-221 Mangelsen, , Kristensen, Korntnum og Kjær:: Naturgeografi - Vores Verden s, 193-197 Dokumentarer: Klodens Kræfter: Vulkaner (Earth – The power og the planet BBC, 2007) Empirisk arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - Opdeling af bjergarter i metamorfe, magmatisk og sedimentære bjergarter - Herunder er Konvektionsforsøget i Klimaforløbet også relevant. - Remulade og ketchup vulkaner På baggrund af undervisningsforløbet skal du opnå en viden om og kunne forklare: <ul style="list-style-type: none"> – Pladetektonik – Pladerande – Jordens indre opbygning

	- Jordskælv - Jordskælvsbølger - Vulkaner - Sedimentære, metamorfe og magmatiske bjergarter - Det geologiske kredsløb